

fordi der navnlig fra det geistlige Departements Side blev fremsat stærke Indvendinger, grundede paa, at det vel var en Begunstigelse for de geistlige Embeder, at de paa en vis Maade vare frie for et saadant Bestallingsgebyr, idet den Summa af 27 Rbl. 48 s., der udredes for deres Vedkommende, ikke kunde komme i Betragtning, men at denne Begunstigelse maatte ansees grundet i den Omstændighed, at de geistlige Embedsmænd ved Tiltrædelsen af deres Embeder havde saa særdeles mange Byrder at overtage, navnlig paahvilede der dem forskjellige Udgifter i Anledning af Maadensaaret, de skulde indløse Præstegaardene, og desuden havde de at udrede de Udgifter, som ere uadskilligt forbundne med at sætte en Præstegaards Avling igang. Disse Bemærkninger vare vistnok ganske grundede, og de medførte ialtsald, at hiin Tanke om at egalisere Bestallingsgebyret for de forskjellige Rækker af Embeder ikke nød videre Fremme. Denne Sag staaer derfor, saavidt jeg veed, endnu ganske paa samme Standpunkt, man har endnu de samme Bestallingsgebyrere, der i saa mange Henseender ere urimelige, forkeerte og grundede paa antikkere, jeg kunde næsten sige fornuftsfrivdige Regler fra det syttende Aarhundrede, og derfor kunde de vistnok af mange Grunde ønskes afløste. Jeg vil nu tillade mig at bemærke, at under Forudsætning af, at netop de Punkter, som fra det geistlige Departements Side i sin Tid bleve fremsatte som Indvendinger mod denne Sags Fremme, nu skulde bortfalde, saaledes som antydet i det foreliggende Lovudkast, saa vil der være stor Rimelighed for, at en saadan Egalisering af Bestallingsgebyret muligt i Fremtiden kunde medføre forsøgede Udgifter for de geistlige Embedsmænd. Jeg siger ikke, at en saadan Bestemmelse skulde indbrages i det foreliggende Udcast, men jeg tillader mig dog at antyde det Dristelige i, at et eventuelt Udvalg angaaende denne Lov ikke blev ubekendt med, at denne Sag paa en vis Maade staaer aaben. Der er truende Antydninger om, at der ved Ordningen af disse Forhold maaskee kunde opstaae forsøgede Udgifter for de geistlige Embedsmænd paa Landet.

Der er dernæst ogsaa et andet Punkt, som

jeg skal tillade mig at frembrage til Thingets Overveelse. I Lovudkastets § 5 er det antydet, at det for Fremtiden skal være en Pligt for enhver geistlig Embedsmand at sikkre sin eventuelle Enke en Overlevelsesrente efter Lovens af 5te Januar 1851, og jeg forudsætter, at denne Bestemmelse maa være at forstaae saaledes, at den Afgang, som Præsterne hidtil have haft til Stifternes Enkekasser, bliver dem forbeholdt. Det er ikke omtalt i Paragrafen, og efter Udtrykkenes Ordlyd, nemlig: at sikkre deres Hustru en Overlevelsesrente, kunde det næsten synes, som om Regjeringens Tanke havde været den, at det netop var Overlevelsesrente fra Livrenteanstalten, hvorom der var Spørgsmaal, men uagtet det ikke med Ord er antydet i Paragrafen, vil jeg dog ansee det for afgjort, at den Afgang, som Præsterne have haft til at kunne sikkre deres eventuelle Enker Pension i Stifternes Enkekasser, maa være dem forbeholdt. Jeg maa dog tillade mig i Forbindelse hermed at bemærke, at Sagen kan have sine Vanskeligheder, fordi netop Stifternes Enkekasser ere funderede paa en saadan Maade, at nogle af dem vilde gjøre Forholdene særdeles gunstige for Præsterne, medens andre vilde gjøre dem langt mindre gunstige. Det er vist nok, at denne Forpligtelse til at sikkre Enken Overlevelsesrenter i Livsfor sikringsanstalten er meget byrdefuld. Derimod indeholder Fundatsen af 1829 for den sjællandske Præsteenkekasse saa gunstige Bestemmelser, at denne Enkekasse endogsaa har kunnet give Enken 40 pCt., altsaa har den Præst, der hører under det sjællandske Stifts Omraade, en langt gunstigere Stilling, end den Præst, der hører ind under Landets andre Stifter, eller under almindelige Forhold skal rekurere til Livrenteanstalten. Det vil maaskee være forbundet med uovervindelige Vanskeligheder at tilvejebringe en Egalisering med Hensyn til de forskjellige Stifters Enkekasser; men jeg har ikke troet at burde lade det gaae upaaagtet hen, at der med Hensyn til Agangen til at kunne sikkre sin Enke Pension er en væsentlig Forskjel i de forskjellige Stifter, og at navnlig i det sjællandske Stift Præstens Stilling i den Retning er langt gunstigere, end i ethvert andet. Jeg skal ikke forbyde mig i Sagens almin-